

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 253. — STEV. 253.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 27, 1923. — SOBOTA, 27. OKTOBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

OKUPACIJA RUHRA JE PROTIPOSTAVNA

Francija, Belgija in Italija bodo imenovali svoje zastopnike, ki se bodo udeležili konference glede reparacij. Francija je s tem sklepom izvanredno zadovoljna. — Državni kanceler pravi, da je Nemčija izčrpa vse svoje vire.

London, Anglija, 26. oktobra. — Francija, Belgija in Italija so se odzvale vabilu angleške vlade ter bodo imenovali svoje posebne zastopnike, ki se bodo udeležili konference, ki je namenjena določiti, koliko naj Nemčija plača, oziroma koliko more plačati.

Kolikor je dosedaj znano, se bo konferenca vršila v Berlinu.

Pariz, Francija, 26. oktobra. — Oficijelno je bilo objavljeno, da je ministrski predsednik Poincaré v imenu francoske vlade sporočil ameriškiemu državnemu tajniku, da se strinja s predlogom glede sklicanja mednarodne komisije strokovnjakov, ki bo določila, koliko je zmožna Nemčija plačati.

Kljub temu pa vztraja, da se bo morala ta konferenca pokoriti določbam versailleške mirovne pogodbe.

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — Danes se je posvetoval nemški državni kanceler z voditelji nemške industrije in zastopniki delavcev.

Poudarjal je, da ne bo znanprej poslala Nemčija nobene blaga Franciji, ker ni okupacija Porurja v soglasju z versailleško mirovno pogodbo.

Rekel je, da je Nemčija izčrpa vse svoje gospodarske vire, in da ne sme nihče še nadalje kršiti njenih pravic.

Anglija je istega mnenja kot Nemčija, namreč, da je okupacija Ruhra protipostavna.

Zavezniki pravijo, da je prizadeta njihova moralna čast. V najkrajšem času se mora odločiti, če pripadajo Porenje in Porurje Nemčiji ali ne.

Stresemann je izjavil, da bo spor z Bavarsko v kratkem času poravnal.

Nadalje je kanceler razpravljal o načrtu glede avtonomne Porenske in okrilju nemške republike.

Nemške oblasti so zaplenile na holandski meji pošiljate, ki je vsebovala tri tone nemških papirnatih mark. Bankovci so bili namenjeni neki holandski firmi, ki se jih je hotela posluževati v reklamne svrhe.

Na Holandskem prodajajo škatlje cigaret, na katerih je natisnato z velikimi črkami: "V vsaki škatlji je bankovce za en milijon nemških mark."

ŠTRAJK NA POLJSKIH ŽELEZNICAH

Variava, Poljsko, 26. oktobra. — Štrajk poljskih železničarjev se neprestano širi. V kratkem času bo prenehal ves promet. Vsled štrajka je draginja silno narasla.

GENERALNI ŠTRAJK V FRANKFURTU

Pariz, Francija, 26. oktobra. — Soglasno z neko Havasovo brzojavko je izbruhnil v Frankfurtu generalni štrajk.

Vršili so se veliki nemiri, pri katerih so bile tri osebe usmrčene.

KITAJSKI BANDITI ODPELJALI NEMŠKEGA MISIJONARJA

Šanghaj, Kitajsko, 27. okt. — Banditi so odpeljali nemškega misijonarja Straussa. Zanj zahtevajo 10.000 dolarjev odkupnine. Baje so ga odpeljali nekam v provinco Hanan.

KANADSKI VLAK JE SKOČIL S TIRA

Montreal, Kanada, 26. oktobra. — Ekspresni vlak Canadian Pacific & Vancouver-Toronto železnice se skočil danes pri Savanne, Ontario, s tira. Pri tej priliki je bilo ranjenih devetnajst oseb.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo naslednje, hitro in po nizki ceni:

Vselej se hitro naše omejene

Na poljskih in na madžarskih bankah se izvršujejo naslednje:

1000 Din. \$12.70
2000 Din. \$25.20
5000 Din. \$62.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dolarjev računamo posredniški strošek 10 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in masedonske banke:

200 Lir. \$10.10
300 Lir. \$14.85
500 Lir. \$24.25
1000 Lir. \$47.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 Lir računamo posredniški strošek 10 centov za poštnino in druge stroške.

Na poljskih in na madžarskih bankah se izvršujejo naslednje:

Vrednost dolarjev in tisoč dolarjev ali po želji v evrih in dolarjih.

Način plačila: na denar ali na ček, po nam določeno poštensko dno v roku.

Glede izplačil v evrih dolarjih glejte posebne cene v tem listu.

Denar nam je poslan najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno poslovalnico v Ameriki.

GRŠKI KRALJ IN KRALJICA

V kratkem času bosta obiskala Californijo grški kralj Juri in kraljica Elizabeta. Kraljica Elizabeta je bila pred poroko romunska princeza ter je sestra jugoslovanske kraljice Marije. V to deželo bosta prišla najbrže vsled tega, da se "odpočijeta od trudopolnega dela".

EUGENE V. DEBS V BROOKLYNU, N. Y.

Znani socialistični voditelj je imel filozofični govor ter se je le malo bavil z dnevnimi vprašanji. — Delavec nima domovine, ki bi jo branil.

Včeraj zvečer je bila velika brooklynska dvorana Academy of Music nabito polna.

Kot glavni govornik je nastopil znani socialistični voditelj Eugene V. Debs.

Kljub temu, da je star možak že 68 let, je izvanredno gibčen in svež. Poslušalec som u priredili burne ovacije.

V splošnem je govoril o socialistični filozofiji ter se je le malo dotikal dnevnih vprašanj.

Odločno je govoril proti vsem vojnem, ter poudarjal, da mora vse vojne izvajati navadni delavec. Navaden delavec se mora boriti za interese vladujočega razreda.

Neprestano vam govore o patriotizmu — je rekel — toda prsim, pokažite mi deželo, katero bi moral delavec braniti. Delavec nima nobene dežele, ki bi jo branil.

Za deželo se boje tisti, ki imajo zemljo in denar. Ker so pa preveč strahopetni, nočejo te dežele sami braniti. V ogenj pošljejo navadnega delavca, da opravi zanje nevarno delo.

Na svetu ni bilo še nikdar tako velikanske borbe kot je sedaj. Po nižani se bore, da bi se enkrat za vselej iznebili biča, ki jih tepe že stoletja in tisoletja.

Napočil bo pa čas, ko bo imel delavec odločno besedo. Imel jo bo pa le, če bo stal, oziroma postal zaveden.

BOLJŠEVIŠTVO V NEMČIJI

"Lokalanzeiger" poroča iz Merseburga, da so v zadnjih dneh prišle z različnimi vlaki z Lipskega velike tolpe, ki plenilo poljske pridelke. Orožništvo je proti njim brez moči, ker so tolpe močne po 100 do 200 mož. Iz Janerja poročajo, da je v Repersdorfki okoli kopala na polju krompir nad 1000 mož močna tolpa. Lastnik je obvestil policijo, kn je poslala proti plulicem dva oddelka po 30 mož. Policija je aretirala 600 oseb. Del tolpe je napadel policijo.

ske moštvo, a je bil napad odbit. Aretiranci so bili prepeljani v Janer, kjer so jim odvzeli 200 stotov krompirja.

SLAVNI IZNAJIDITELJ STEINMETZ UMRL

Pokojnik je bil po svojem prepričanju socialist ter velik prijatelj Rusije. — Njegova smrt je nastopila nepričakovano.

Schenectady, N. Y., 26. okt. — Slavni električar in iznajditelj dr. Charles Steinmetz je umrl danes jutraj v svojem tukajšnjem stanovanju. Pokojnik je bil star 58 let.

Njegova želja je bila vedno, da bi umrl brez naporov in brez bolečin. Ta njegova želja se mu je v polni meri izpolnila.

S Steinmetzom se je poslovil od sveta eden največjih veleumov sedanjega časa.

Bil je zaposlen kot glavni električar pri General Electric Company. Poleg tega je bil tudi profesor za elektriko in fiziko na Union univerzi.

V Ameriko je došel pred tridesetimi leti. Kljub temu, da je bil od rojstva pohabljen, so ga s posredovanjem njegovega prijatelja vseeno spustili v deželo.

Dasiravno je bil po svojem prepričanju socialist in odločen zagovornik sovjetske Rusije, mu je družba, pri kateri je bil zaposlen, plačevala po 100.000 dolarjev na leto.

RAZMEJITEV Z ROMUNIJO

Belgrad, Jugoslavija, 26. okt. — Voditelj Nemcev dr. Kraft, je posetil ministrskega predsednika Pašića, s katerim se je dalj časa razgovarjal. Kakor se poroča, se je b teji priliki hotel informirati o razmejitvi z Romunijo. Ministrski predsednik Pašić je odgovoril dr. Kraftu, naj se obrne za pojasnila na zunanjega ministra, dr. Čiča. Dr. Kraft je odšel k dr. Ninčiču, ki je izjavil, da je jug. vlada ponudila Romuniji žombolj za vasi Modoš in Bodanj. Romunska vlada je pristala na zamenjavo, a je izjavila da je pripravljena odstopiti samo eno vas. Pogajanja so se na to prekinila, pa se sedaj zopet nadaljujejo.

Washington, D. C., 26. okt. — Bivši zvezni senator Frank B. Kellogg iz Minnesote je bil imenovan naslednikom Georgea Harveya, kateri je resigniral kot ameriški poslanik v Londonu.

Kellogg je izvanredno bogat človek, vsled česar mu bo mogoče živeti tako kot se na angleškem dvoru spodobi.

Pri zadnjih volitvah ga je premagal Henrik Shipstead, kandidat farmersko-delavske stranke.

STRESEMANN SE BO POSVE TOVAL S SEIPELOM

Dunaj, Avstrija, 25. oktobra. — V ponedeljek se bo sestal avstrijski kanceler Seipel z nemškim kancelerjem Stresemannom. Sestala se bosta v Bregenzu. Skupaj bosta ustvarili skupno politiko naspram politiki in vojaški situaciji na Južnem Bavarskem.

LEON TROCKI JE POSVARIL POLJSKO

Zahteva, naj mu dajo Poljaki pristo pot za nemško-rusko trgovino. — Edinole pod tem pogojem, bodo Rusi in Poljaki prijatelji.

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — Danes je govoril sovjetski vojni minister Leon Trocki na kongresu jeklarskih delavcev v Moskvi.

Njegov govor je bil v glavnem naperjen proti Poljski. Jako značilne so bile njegove naslednje besede:

Poljska nam bo morala dati zadostne garancije, da se ne bo vmešala v razredno vojno, ki sedaj divja po Nemčiji. Če se bo pa vmešala, si bo morala posledice sama sebi pripisati.

Nadalje je rekel Trocki:

Poljska nam mora dati pristo pot, da bomo lahko trgovali z Nemčijo. Edinole na ta način bo zavladalo prijateljstvo med Poljsko in Rusijo. Dokler ne bomo imeli skozi Poljsko direktne zveze z Rusijo, bo slaba predla našim industrijam.

Poljsko časopisje je zadnje dni objavilo več člankov, v katerih odločno zahteva, naj poljsko prebivalstvo oziroma poljska vlada pomagata Franciji, oziroma porenskim separatistom.

Nadalje poroča poljsko časopisje, da koncentrirajo Rusi močno armado na poljski meji.

Namen teh namigavanj je, kolikor mogoče zbežati prebivalstvo. Gospodarski odnosi med Rusijo in Poljsko so v jako kritičnem stanju.

Poljska hoče na vsak način doseči, da bi ne šla nobena pošiljatev iz Nemčije v Rusijo oziroma obratno.

KELLOG BO NOVI AMERIŠKI POSLANIK NA ANGLEŠKEM

Washington, D. C., 26. okt. — Bivši zvezni senator Frank B. Kellogg iz Minnesote je bil imenovan naslednikom Georgea Harveya, kateri je resigniral kot ameriški poslanik v Londonu.

Kellogg je izvanredno bogat človek, vsled česar mu bo mogoče živeti tako kot se na angleškem dvoru spodobi.

Pri zadnjih volitvah ga je premagal Henrik Shipstead, kandidat farmersko-delavske stranke.

SPLOŠNO GLASOVANJE ZA REPUBLIKO

Glasovanje bi zadalo smrtni udarec separatističnemu gibanju. — Kanceler Stresemann pravi, da bi bilo to absolutno potrebno. — Separatisti pognani iz Bonna. — Francozi in Belgijci javno simpatizirajo z odpadniki. Nemški odpor je zopet močnejši.

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — Danes je govoril v Hagenu nemški kanceler Stresemann, in njegov govor odobrava vsa Nemčija, z izjemo separatistov, komunistov in fašistov.

Rekel je, da bi se moralo vršiti v Porenski splošno glasovanje. To glasovanje naj odloči, če naj Porenska ostane pri Nemčiji ali ne. Vsakdo, ki pozna razmere, predbro ve, da bi separatisti v tem slučaju grozno pogoreli.

Predlog glede splošnega glasovanja je sicer lep, toda z njim bi nikakor ne bili zadovoljni Francozi in Belgijci.

Nadalje je kanceler rekel v svojem govoru Porencem, da je prelomila Francija dolge mirovne pogodbe. Franciji ni za reparacije, pač pa edinole za razdejanje Nemčije.

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — Poročila iz raznih porenskih mest naznanjajo, da so uspehi porenskih separatistov jako različni. Odpor zvestih Nemcev postaja vedno močnejši. Čimbolj pridobivajo separatisti na moči, tembolj se jim upirajo ljudje, ki so ostali zvesti svoji domovini.

Nemško prebivalstvo v Porenski ne sme biti oboroženo. Zato pa meščani ponavadi kar s pestmi nabijejo separatiste, kjerkoli se pojavijo.

Bonn, Nemčija, 20. oktobra. — Policija je snela večeraj raz mestno hišo republikanske zastavo. Policisti so jo vrgli na cesto, kjer je ljudska množica zastavo na drobne kosce raztrgala.

Separatisti so se umaknili iz mestne hiše, pol ure pozneje so se pa zopet pojavili in sicer v spremstvu francoskega vojaštva. Nato so mestno hišo znova zasedli.

Policija se je ob prihodu Francozov umaknila.

London, Anglija, 26. oktobra. — Včeraj so policijske oblasti preprečile komunistom prihod v Berlin.

Tozadevno poročilo je dobil tukajšnji list "Central News".

Kot je razvidno iz neštetihih brzojavk, vlada po vsej Nemčiji mir, razen v bližini Hamburga, kjer se še sedaj vrše vroči boji.

V Essenu so ljudje oplenili par trgovin, toda vse to se je završilo mirnim potom.

Mestna oblast v Duesseldorfu je storila vse potrebno, da bodo brezposelni dobivali hrano po znatno znižanih cenah.

V Bremenu so komunisti napovedali generalni štrajk. V pristanišče je dospelo več torpednih čolnov, kojih posadke bodo skrbele za red.

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — Okupacijske oblasti so dale dr. Kruppu in trem njegovim ravnateljem sedemdnevni dopust. Naročeno jim je bilo, da se morajo po sedmih dneh vrniti v ječo, kar se pa najbrže ne bo zgodilo.

Že sedaj se vrše pogajanja glede oproščenja vseh političnih kaznjencev. Francozi in Belgijci bodo kmalu izpustili vse nemške politične jetnike.

Washington, D. C., 26. oktobra. — Združene države bodo v kratkem prodale Nemčiji na kredit petdeset milijonov bušljev pšenice.

Tozadevni načrt je predložila predsedniku Coolidge-u skupina uglednih industrijalcev. To množino pšenice bi ameriški narod do prihodnje letine lahko pogrešal.

Predno pride na trg nov argentinski pridelek, je treba na vsak način eksportirati pod temi ali onimi pogoji najmanj štirideset milijonov bušljev pšenice.

JOŽEF AMBROŽIČ — UMRL

Iz Cannonsburga, Pa., nam poročajo:

V torek zvečer, dne 23. oktobra je umrl tukaj za pljučnico Jože Ambrožič. Bil je uslužben pri Standard Chemical Company ter je opravljal izvanredno odgovorno delo. Skozi njegove roke je šlo tri četrtine radija, kar se ga izdela na svetu. V političnem življenju je opravljal službo mirovnega sodnika.

Bil je povsod splošno priljubljen. V Ameriko je prišel pred dvajsetimi leti. Doma je bil iz Zabajje vasi pri Novem mestu.

Čitatelj se gotovo še spominja jo krasnega informativnega članka o radiju, ki ga je bil napisal Ambrožič pred par leti za naš list. Bodi mu lahka tuja zemlja!

100 MRTVIH PRI DEMONSTRACIJAH V HAMBURGU

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — V torek in v sredo je bilo usmrčeno v Hamburgu sto demonstrantov. Dvakrat toliko jih je bilo ranjenih.

Hamburške oblasti niso do večeraj hotele izdati teh visokih števil.

Štrajk v hamburškem pristanišču se nadaljuje.

KOLEDAR

za leto 1924

STANE SAMO 40c

Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDruženih državah

82 Cortlandt St., New York

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO DNEVNO

Owned and Published by
Gregory Publishing Company
(A Corporation)

FRANK GABLER, President

LOUIS BENEDIS, Treasurer

Place of Business of the Corporation and of the Office of the Editor
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

As sold into other parts of America	50.00	As sold into other parts of America	50.00
As sold into other parts of America	50.00	As sold into other parts of America	50.00
As sold into other parts of America	50.00	As sold into other parts of America	50.00

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement in Advance

"Glas Naroda" tiskava vsaki dan izven nedelj in praznikov
Druga, prava podjela in dostava se ne prebujajo. Dostava na dan izven nedelj in praznikov se ne prebujajo. Dostava na dan izven nedelj in praznikov se ne prebujajo.

"GLAS NARODA"
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 5273

KAJ BO Z NEMČIJO?

Čim bolj kritičen položaj je v Nemčiji, tembolj razglablja svet, kakšno stališče bo zavzela Rusija v bližnji bodočnosti.

Veliko vprašanje je, če bo Nemčija sama izvojevala silen boj, ki jo čaka, ali se bo pa poiskal prijatelja v trenutku skrajnega obupa.

Sedanji razvoj v Nemčiji ima edino dve izhoda.

Morda bo posledica naraščajoče lakote, strašnega stradanja in splošnega pomanjkanja reakcija ali pa revolucija.

Mogoče se bodo povzpeli na krmilo monarhisti s pomočjo fašistov, ali bo pa izbruhnila revolucija?

Obe možnosti bi pa imeli dalekosežne posledice.

Zavezniki bodo brez dvoma posredovali — pa naj se pojavi v Nemčiji proletarsko-socialna revolucija, ali naj se pa monarhisti dvignejo na površje.

V tem slučaju bo zasedla Nemčijo Francija, ali pa skupina bratovščina Francozov, Belgijcev, Italijanov in morda tudi Angležev.

Vesile se pa strahovito boje proletarske revolucije v Nemčiji.

Ameriški predsednik Coolidge že ni več tako trmo glav kot je bil ob svojem nastopu.

Včeraj je njegov tajnik Hughes objavil, da bi se Amerika udeležila konference, koje namen bi bil "rešiti Evropo".

Angleški ministrski predsednik Baldwin je predložil ameriški vladi možno nevarnost, in ameriška vlada je pripravljena posredovati.

Amerika in zavezniki se ne boje Nemčije. Pač se pa boje boljševiske revolucije v Nemčiji, in boje se sovjetske Rusije, katero bi ta revolucija ojačila.

Vse se zanima, kakšno stališče bo zavzela sovjetska Rusija napram sedanjim razvojem v Nemčiji.

Ko je bil ameriški senator King pri Trockem, mu je rekel slednji: —

"Rusija hoče predvsem mir. Če bi pa zmagali nemški monarhisti, in bi jih zavezniki naščuvali proti Rusiji, se bo Rusija borila. To mi lahko verjamete."

Nekateri to izjavo napačno tolmačijo, češ, Rusija bo pustila Nemčijo na cedilo. Pa ni tako.

V slučaju, da bi zmagali v nemški revoluciji boljševiski, bi sovjetska Rusija smatrala vsak napad na Nemčijo za napad na svoje lastno ozemlje.

Zavezniškim diplomatom je to izvanredno dobro znano.

Zato pa stikajo sedaj glave in ne vedo, kako bi si pomagali iz zagate.

Angora.

Anglež, ki je nedavno prepotoval Anatolijo, opisuje v "Timesu" novo turško prestolico in njeno življenje tako-le:

Angora obstoji iz starega mesta, razpoloženega v dvojni črti kamenitih sten, ki oklepajo vrh in pobočje hriba ter modernega mesta, ki leži izven sten. V tem delu mesta je trg, glavne trgovine in gostilne. Vsa javna poslopja, šole in vojašnice so zasedla razna ministrstva in težko si je predstavljati, da Turčijo upravlja ta vas, ako pomislimo o velikih in impozantnih poslopih v Carigradu. Posamna ministrstva so zvezana z brzojavnimi in telefonskimi napravami, ki so bile napeljane na hitro roko in s primitivnimi sredstvi in vendar služijo kot zanesljiva zveza med Turčijo in zunanjim svetom. Ministrski predsednik zavzema skromna hiša blizu šole, ki služi kot dvorana za narodno skupščino. Druga ministrstva so razmeščena v več ali manj podrtih, neudobnih poslopih, kjer nekaj perzijskih preprog na tleh nikakor ne harmonizirajo s skromnim starinskim pohištvo. Rekvirirali so vsakovrstne čudne in neudobne predmete, da so mogli vsaj za silo opremiti pisarne. Petrolejske svetilke in sveče so edino sredstvo za razsvetljavo, voda pa se zajema iz ne-kojih vodnjakov na ulici. Samo en hotel, kjer je mogoče dobiti hrano, predstavlja pribežališče za one srečnejše, ki lahko plačajo izredno visoko stanarino. V sobah ni nobenega udobja, pač pa ima vsaka svojo posteljo, kjer običajno spe poslanci in prijavljeni državni uradniki. Celo na hodnikih se nahajajo primitivne postelje: Privilegirani gostje vlade dobe stanovanje v železniškem vozu, ki ima še poseben voz kot oblačilnico in kopalnico. Toda železniška postaja je v polju, kjer je mnogo komarjev in muh in kjer postane v vagonu, ki je ves dan izpostavljen soncu, neznošno vroče. Kdor opazuje vse to, se ne more načuditi vztrajnosti teh patriotov, izgnanih iz velikomestnega življenja, brez zabave, izjemno eno-
varno, v neprestani zaposlenosti in primitivnih razmerah, ki b jih v drugih evropskih prestolnicah gotovo ne prenašali. Celo hrana je red-
kej pojav in samo ena restavracija je odprta, kamor zahajajo čla-
ni parlamenta, poslanci in drugi zunanji gostje. Skoraj neprestane
vojne tekom 20 let so težko prizadele državo in znatno znižale šte-
vilno moških prebivalcev. Izgon Grkov, ki so bili kot rokodelci v sploš-
nem bolj sposobni in marljivi kakor Turki, je še bolj poostil kritičen

položaj. Do mirovne pogodbe so bili akoraj vsi moški pod orožjem in delo na polju so morale opravljati izključno le ženske, starci in deca. Povsod so sledovi upoštevanja. Zapuščena in zanemarjena posest-
va, prazne arije, neoprašeni travniki in drugi slični prizori pričajo o težkih vojnih časih, ki jih je preživel država. Dvojce pa imajo Turki, na kar so lahko po vsej pravici ponosni, in sicer Anatolijo in finance. Kljub temu, da so bili vsi mladi moški pod orožjem, vla-
da med državnimi dohodki in izdatki ravnotežje in valute tiskarski stroj ni uničil tako, kakor v nekaterih drugih večjih, in sicer gos-
podarsko močnejših državah.

Iz Slovenije.

25letnica mariborskega šolstva.

V Mariboru je praznoval 4. okt. čišči rojak profesor Emerik Be-
ram 25letnico svojega službovanja na tancemjem državnem meškem učiteljsku. Zavod je priredil sla-
vno, zaslužnega glasbeniku in skladatelju intimno, a tem prir-
nejše slavlje.

Posledice nemške posesti v Mari-
bora

Iz Maribora poročajo: Pri vesti o prodaji "Dravine" hiše nemški mlekarški izvozni trdniki Bern-
hard so omenili, kak pomen ima v Mariboru posest hiš za razvoj naše obrti in trgovine, ki se ne mo-
re razvijati radi pomanjkanja prostorov, četudi bi bilo kapitala in drugih ugodnih razmer. Fako Nemei to svoje izjemno stališče iz-
ražajo, kakor kaže nov slučaj, ki nam grozi z mušnim narodnim škandalom: Poslopje, v katerem je imel pisarniške lokale poleg so-
dišča umrli slovenski odvetnik dr. Vladimir Serbec, je last grškega odvetnika dr. Schmida. Vsakdo bi mislil, da bo to prostoro že radi slovenske klientele in pijetete do umrlega narodnega prvoboritelja dobil zopet kak slovenski zavedni odvetnik. Drugače so odločili Nemei. V te lokale staroste mari-
borskega Sokola se bo namreč vsedel znani renegat in eden naj-
hujših preganjalcev slovenskega šolstva bivši odstavljani župan v Studenih pri Mariboru dr. Franc Juritsch. Radi lepšega je graški Nemei dr. Schmid zahteval sicer še ponudbo od drugih reflektan-
tov, to pa samo zato, da si bo laže umil roke, češ, toliko kot dr. Ju-
ritsch, ki se vozari z avtomobilom v pisarno, mi ni nihče ponudil. Tako nam dan na dan kažejo do-
godki, da bo treba končno proti zopetni nemški ekspanzivnosti, zlasti gospodarski, v Mariboru strniti slovensko fronto in po-
ostri narodnogospodarski boj.

Poročil se je

v Zibiki na Stajerskem Tone Mal-
gač s posestnikovo hčerko Marico Smole.

V Ljubljani se je poročil pod-
polkovnik Ivan Živič z Marico Perles iz znane ljublj. družine.

Otrok utonil v gnojnični jami.

V Poljanah nad Škofjo Loko je utonil v gnojnični jami dveletni sinček opodotnega trafikanta-
inva. Nesreča se je zgodila, ko se je sin-
ček za par minut oddaljil od očeta.

V psihiatrično opazovanje

so pripeljali 4. okt. iz Maribora v Ljubljano profesorja P.

Ljubljanska medicinska in tehni-
ška fakulteta se odpravi?

Iz Beograda se poroča: Dne 9. oktobra je bil razposlan poslan-
cem proračun in finančni zakon za leto 1923—24. V čl. 83. finančnega zakona se nahaja pooblastilo za ministra prosvete, da odpravi pravo-
slavno teološko (bogoslovno) fakulteto v Zagrebu ter medicinsko in teološko (menda tehniško) fakulteto v Ljubljani. V opozici-
onalnih krogih so ta pooblastila iz-
zvala oster odpor. Ministrski predsednik Pašić se izgovarja, da o tem ničesar ne ve.

Zopet doma.

Vseučiliški profesor dr. Fran Ileski, ki je v poletnem semestru predaval na povabilo poljake vlade na univerzi v Varšvi ter s predavanji in konferencami v vseh večjih poljskih mestih uspeš-
no deloval za poljsko-jugoslovansko zblizanje, se je vrnil v Ljubljano ter bo v zimskem semestru predaval na univerzi v Zagrebu.

Jugoslovanska Matica za naše ne-
odreženo brato.

V zadevi poitalijancem sloven-
skih in hrvaških ljublj. šol v Julijki Krajini je poslal pokra-
jinski odbor Jugoslovanske Matic-
e iz Ljubljane ministru za su-
nanje zadeve v Beogradu nasled-
njo brzojavko: "Našim bratom

Slovenecem in Hrvatom v Julijki Krajini preti nova nevarnost s šolsko reformo, s katero se preko poitalijancem vse šole naše-
ga jezika, tako da naš narod gine v lastni hiši. Proti temu zločinu kulturne države odločno protesti-
ramo in prosimo ministristvo, da se v Rimu živo zavzame za to, da se ta infamija ne izvede."

Smrtna kosa.

Škofjeloški in sploh gorenjski narodni, zlasti sokolski krogi so izgubili kar v enem dnevu dva svoja stebra. V Stari Loki je umrl dne 9. oktobra Valentin Dolenc, brat odličnega Sokola Frana Dol-
lena in soproge upravnika Narodnega gledališča v Ljubljani go-
spe Jerice Hubadove. Pokojnik je bil blagajnik deželne finančne bla-
gajne v Ljubljani in je stopil pred dvema letoma radi boleznij v po-
koj; bil je eden najodličnejših lov-
cev v Sloveniji in navdušen pevec, za svojega bivanja v Ljubljani zvest član zbora Glasbene Matic-
e. V Škofji Loki pa je 9. oktobra do-
poldne preminul znani trgovec in posestnik Fran Zihel, oče požir-
valne in navdušene sokolske rodbine, skoz in skoz naroden in napreden mož.

V Ljubljani sta umrla: dne 6. oktobra Friderik Lasehan pl. Sol-
stein, blagajniški predstojnik v pokoju, v visoki starosti 85 let; dne 8. oktobra pa gospa Uršula Kremžer, mati narodnega poslan-
ca g. Frana Kremžarja.

Hladno vreme, prvi sneg.

Ljubljanski list "Jutro" z dne 10. oktobra poroča: Po zadnjem deževju je zavladalo ponekod pre-
cej hladno vreme. Mraz, ki je na-
stopil tudi pri nas, je posledica tega, ker je v mnogih krajih sred-
nje Evrope, a tudi pri nas v va-
ražinski okolici zapadel sneg. Velik sneg je zapadel tudi v oko-
lici Maria-Zell v Avstriji.

Krasen portret pesnika Josipa

Stritarja
je izdelal in dal razmnožiti akad. slikar prof. Sterle v Ljubljani. Portret je risan z ogljem in rde-
čem ter predstavlja pesnika v do-
bi, ko se je iz Aspinga v Avstriji odpravil v domovino. Jos. Stritar, kateremu je umetnik poslal lepo uspelo sliko, se je zanjo po-
sebno iskreno zahvalil ter pouda-
ril, da je izredno dobro uspela. — Reprodukcijske je prav dobra in bo v kras vsaki slovenski in jugoslov-
anski hiši. Naroča se pri prof. Sterletu, tehn. srednja šola, Ljub-
ljana, Jugoslavija; stane 50 Din, po pošti primerno več.

Kako ptiči in živali oglašujejo.

Pred kratkim je neki ameriški pesnik pronašel, da nekateri pti-
či in živali stalno oglašujejo. Ko-
koš kokodaka, hoteč s tem ozna-
čiti, da je znesla jajce, Petelin o-
glašuje vsako jutro solnčni vzhod s kikrikanjem. Golob in glicia o-
glašuje z gruljenjem svojo ljube-
zen. Pav razglašuje s svojim raz-
prostrtim repom in kričanjem svoj ponos. Domači pes oglašuje z lajanjem prihod nezaželjivega go-
sta. Koko kača oglašuje s sikanjem svoj napad. Človek, največji um-
tor narave, dela veliko napako, če ne oglašuje. Seveda, v slučaju iz-
delov velike, neoporečne vredno-
sti, ni oglašjevanje nič drugega kot opomin. Trinerjevo Grenko Vino je že 34 let najbolj znana železnica tonika v tej deželi. Joseph Triner Company, Chicago, Ill., dobiva danesdan odkritja in nepretirana pisma, ki alave zasluge Trinerje-
vega Grenkega Vina. To zdravilo nima vrtnika v slučajih slabega te-
ga, zaprtja, plinov v črevesju, glavobola in podobnih znamenj žele-
žnih neredov. Vaš lekarnar ali prodajalec zdravil ga ima v zalogi.

Peter Zgaga

V Schenectady, N. Y., je umrl včeraj eden najslavnejših elektri-
čarjev na svetu — dr. Charles P. Steinmetz.

Bil je majhne postave toda ve-
likega uma.

Bil je mož redkih besed, toda velikega znanja.

Po prepričanju je bil socialist. Eden onih redkih socializtov, ki več delajo kot govore.

Iz Chicago poročajo: Urednik lokalnega časopisa "Leader", John P. Blanek, je v nedeljo umrl.

V pondeljek je moral list iziti. K uredniški mizi je sedel 14-letni sin pokojnika Francis Blank, na-
pisal novice, uredniške članke, prečital korekturo, — in list je iz-
šel.

To ni nazadnje nič čudnega. Kdor čita slovenski čikaški li-
stič, mora nehoti priti do prepi-
čanja, da ga urejujejo osemletni pobje-ministranti.

Francoske okupacijske oblasti so dale znanemu nemškemu indu-
strialecu, ki je obsojen na več-
letno ječo, sedem dni dopusta.

Šel bo v Berlin, sklenil važno trgovsko pogodbo ter se vrnil v zapor.

Vrnil se bo gotovo brez odloga in morda celo z veseljem. Kajti francoski arest je kljub vsem slabostim še vedno za par procentov boljši kot je današnja nemška svoboda.

Današnji svet se briga za ma-
lenkosti, ker je preplitev, da bi pojmlj velike stvari.

Zadnjič se je bila zatekla na najpomembnejše newyorško križi-
šče — Broadway in 42. ulica, mla-
da mačica.

Ker ni poznala prometnih od-
redb in postav, jo je kara povi-
zila.

Malo je manjkalo, da ni tisoč-
glava ljudska množica linčala mo-
tormana.

Nekdo je bil celo ambulanco po-
zval.

Kako strahovito smo usmiljeni, in kako strašno znamo sočustvo-
vati!

Par tisoč milj vstran, v Cen-
tralni Evropi, pa umirajo lakote milijoni.

Človek čita v listu: "Milijoni umirajo lakote". Obrne stran in pogleda športne novice, kdaj se bo Dempsey zopet boril.

Kljub temu je pa pripravljen vsak hip prisesti na svoje človeko-
ljubje.

V Brooklynu se je pripetil na-
slednji slučaj:

Trgovec je srečal zvečer v hod-
niku mlado, zapeljivo žensko. Pod vplivom osemnajstega am-
end-
menta, jo je objel in poljubil.

Ženska ga je tožila za odkod-
nino. Sodnik je odločil, da ji mo-
ra plačati pet tisoč dolarjev.

Ne poznam značaja dotičnice, vendar bi pa skoraj rekel, da bi se trgovec lahko žnjo celo noč za-
baval, če bi ji namesto poljuba ponudil v hotelski veži stotak.

In kar je poglavitno: nekaj bi imel od tega ter še prištedil \$4900.

Zanaprej bo v vsaki pivovarni od jutra do večera prohibicijski uradnik, ki bo nadzoroval, kaj in kako se bo kuhalo.

Stroški bodo precejšnji. Pivovarne pravijo, da bodo pla-
čale uradnika za vsak siht sproti. To je več kot dovolj.

Nikakor pa nečajo plačati dveh pomagačev, ki ga bosta morala nesti sleherni večer v avtomobil ter ga spremiti domov.

NOVA ZAHVALNA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Special Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana l. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 322 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Zastani blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik nepriznanih smrti: JOHN MOYER, 412 — 13th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOE V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 608 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 486, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 383 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih sadov kakor tudi denarne politizave naj se pošljejo na glavnega tajnika. Vse priitbe naj se pošljejo na pred-
sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spricevala naj se pošljejo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Usoda Miramara.

Italijansko ministrstvo je men-
da mnenja, da ne bo nikake škode, ako miramarski grad propade.

Krasota tržaškega zaliva je Mira-
mar, ki vsakega tujca potegne na-
se, da si ga gre ogledat in uživati diven razgled po morju. Lansko leto je bilo posetnikov okoli 30 ti-
soč, ki so plačali vstopnine 60 ti-
soč lir. Ti obiskovalci pa so bili silno razočarani, ker je grad po-
polnoma prazen. Sedaj je italijan-
sko finančno ministrstvo odredilo, da se črtajo stroški za urejevanje parka, ki je bil vedno zelo lep in je pospeševal miramarsko atrak-
cijo Ves Test je pokonec raditega in zopet romajo v Rim prošnje, da naj finančno ministrstvo vendar ne oropa Trsta miramarske krasote. Italijanska vlada stoji men-
da na stališču, da naj hodijo tujci gledat in občudovat stare italijan-
ske province, ne pa Julijsko kra-
jino, ki je kolonija!

Ker ni poznala prometnih od-
redb in postav, jo je kara povi-
zila.

Malo je manjkalo, da ni tisoč-
glava ljudska množica linčala mo-
tormana.

Nekdo je bil celo ambulanco po-
zval.

Kako strahovito smo usmiljeni, in kako strašno znamo sočustvo-
vati!

Par tisoč milj vstran, v Cen-
tralni Evropi, pa umirajo lakote milijoni.

Človek čita v listu: "Milijoni umirajo lakote". Obrne stran in pogleda športne novice, kdaj se bo Dempsey zopet boril.

Kljub temu je pa pripravljen vsak hip prisesti na svoje človeko-
ljubje.

V Brooklynu se je pripetil na-
slednji slučaj:

Trgovec je srečal zvečer v hod-
niku mlado, zapeljivo žensko. Pod vplivom osemnajstega am-
end-
menta, jo je objel in poljubil.

Ženska ga je tožila za odkod-
nino. Sodnik je odločil, da ji mo-
ra plačati pet tisoč dolarjev.

Ne poznam značaja dotičnice, vendar bi pa skoraj rekel, da bi se trgovec lahko žnjo celo noč za-
baval, če bi ji namesto poljuba ponudil v hotelski veži stotak.

In kar je poglavitno: nekaj bi imel od tega ter še prištedil \$4900.

Zanaprej bo v vsaki pivovarni od jutra do večera prohibicijski uradnik, ki bo nadzoroval, kaj in kako se bo kuhalo.

Razporoka.

Guy de Maupassant.

Za "G. N." prevel A. Šabec.

Odvetnik Bontran, slavní parí-
ški advokát, ki že deset let spret-
no vodi vse razporoke na sodišču,
je odprl vrata svoje delavne sobe
ter stopil na stran, da spusti nove-
ga klijenta noter.

Došlec je bil debeluhast mož,
rdečega obraza, katerega so kra-
sili zalisci na licih; z eno besedo:
bil je krepak, polnokrven mož.
Prišlec se je priklonil.

— Prosim, sedite! — je dejal
odvetnik.

Mož je sedel ter dejal, ko se je
prej odkšiljal:

— Jaz prihajam, gospod odvet-
nik, da vas prosim, da me zastop-
ate v slučaju stvari moje razpo-
roke.

— Prosim, govorite, poslušam
vas!

— Gospod odvetnik, jaz sem bil
prej notar.

— Prej?

— Da, prej. Star sem sedemin-
trideset let.

— Prosim, nadaljujte.

— Gospod doktor, jaz sem se
nesrečno oženil, zelo nesrečno.

— No, saj niste edini.

— To vem, zato tudi pomilujem
druge. Toda moj slučaj je čisto
poseben, in kar imam navesti pro-
ti svoji ženi, je prav posebnega
značaja. Toda povedal vam bom
od začetka. Oženil sem se na zelo
čuden način. Ali verjamete v ne-
varne misli?

— Kaj razumevate pravzaprav
pod tem?

— Ali verujete, da so gotove
misli za gotovo pojmovanje duha
ravnotako nevarne kot je strup
za telo?

— Da, morda.

— Popolnoma sigurno. So misli,
ki se nas polaste, ki nas žro, ki
nas uničujejo in more, ki nas de-
lajo blazne, če nimamo moči, da
jim kljubujemo. Če smo tako ne-
srečni, da pustimo, da se tako mi-
sel zaje v naše bistvo, če je ne od-
pomo, predno se nas je polasti-
la vseh, če ne preprečimo, da ne
postane ta misel naš tiran, ki nas
noč in dan, uro za uro, gloda, vsa
naša opravila moti, tedaj smo iz-
gubljeni.

Meni se je torej prigodilo slede-
če, gospod odvetnik: Povedal sem
vam že, da sem bil notar v Rouen,
ne posebno dobro situiran, ne si-
cer ubog, pa tudi ne bogat. Vsak
izdalek sem moral prej dobro pre-
vedno sem moral imeti štedljivost
pred očmi, vse svoje želje sem mo-
gel krotiti. In to je žalostno za
človeka moje starosti.

Se kot notar sem vedno pazno
prebiral anonce na zadnji strani
časopisa, ponudbe in povpraševa-
nja, in ono kolono dopisovanja ali
korespondence, in večkrat se mi je
na ta način posrečilo par svojih
klijentov srečno oženiti.

Nekega dne sem našel nasled-
njo notico:

"Mlada dama, lepa in dobro
vzgojena, iz dobre družine, bi se
rada poročila z uglednim gospo-
dom. Ima dva in pol milijona fran-
kov dote. Posredovalci izključni-
ni".

Ravno istega dne sem obedoval
z dvema prijateljskima. Sam ne vem
kako da je prišel razgovor baš na
ženitev, izkratka, smehljajoč sem
jima pripovedoval o dami z dve-
ma in pol milijona dote.

— Prijatelj, tovarnar tekstilne
industrije, vpraša:

— Kakšna dekleta so to?

Drugi prijatelj pa je vedel za
več zakonov, ki so bili sklenjeni v
takih okoliščinah, kateri so bili ze-
lo srečni, in povedal je podrobno-
sti. Nato je pripomnil ter se obrni-
l k meni:

— Vraga, vendar! Čemu si ne
vzameš te zase? Na mah boš opre-
ščen vseh svojih težkoč. Dva in
pol milijona frankov!

Vsi trije smo se pričeli nato
smejati in pogovor se je zasukal
na druge stvari.

Dobro uro zatem sem se vrnil
domov. Bilo je mras tisto noč.

Sicer pa sem stanoval v neki stari
hiši, kjer vse diši po kletah. Ko
sem stopal po kamenitih stopni-
cah, me je stresal mras in čutil
svojo osamelost in revščino.

— Proketo vendar! Če bi imel
ona dva in pol milijona frankov!

Moja soba je bila temna; bila
je prava soba samca, ki jo je oskr-
bovala neka deklica, katere je mo-
rala istočasno kuhati. Saj pozna-
te take sobe! Velika postelja, brez
zagrinjala, omara za obleko, umi-
valnik in nobene peči. Na stolihi
okoli je ležala moja obleka, na
tleh pole papirja. Prišel sem pe-
ti potihlo predse neko Chantant
pismico; kajti jaz zahajam večkrat
v take lokale.

Jaz v resnici do tedaj še nisem
nikoli mislil na ženitev, sedaj pa,
kakorhitro sem se zavil v odejo,
sem pričel misliti na to. In še celo
tako dolgo sem mislil na to, da ni-
sem mogel zaspati.

Ko sem se prihodnjega jutra
zbudil, še preden se je zdanilo,
sem se spomnil, da moram biti ob
osmih v neki zadevi v Darnetatu.

Ob šestih sem moral torej vstati.
Bilo je mrzlo. Proketo, še en-
krat! Dva in pol milijona fran-
kov!

Okoli desetih sem se vrnil zopet
v svojo pisarno. Tam je vladal ne-
prijeten duh po vroči peči in star-
ih aktih — ničesar tako ne smr-
di — širil se je tudi po sobi duh
pisarjev, duh po čevljih, suknjatih
srajcah, ovratnikih, koži — po-
zimi se človek ne umiva bogve kaj
— pri tem pa osemnajst gradov!

Zajtrkoval sem kot ponavadi,
kos pečenine in malo sira ter se
lotil dela.

In pričel sem privikar resno
misliti na damo z dvema in pol
milijonom frankov dote. Čemu bi
ji ne pisal? Zakaj ne vsaj izvedeti
kdo je? Izkratka, gospod doktor,
hočem se podvizati, celih štirinajst
dni me je mučila ta misel, ki me ni
hotela zopet izpustiti.

Končno sem si zasnoval celo
zgodbu. Ako človek nekaj vroče
želi, gospod odvetnik, tedaj si to
želi tako, kakor bi rad videl, da
se razplete.

Ampak gotovo to ni bilo tako!
Naravnim potom ne more iti stvar,
da išče dama iz dobre družine, ki
ima dva in pol milijona frankov
dote, moža potom časopisnih a-
nont. Ampak mogoče je tudi, da
je bila baš ta deklica krepostna
in nesrečna.

Lzprva mi njeno premoženje
dveh in pol milijonov frankov ni
bogve kako imponiralo. Mi, ki smo
vjavni brati in razpravljali o ta-
kih stvareh, smo se bili razvadili
z ženitbenimi oglašji, kjer se je
govorilo o desetih ali dvanajstih
milijonih. Število dvanajstih mi-
lijonov se celo pogostoma pojav-
lja, ker to vleče. Sicer dobro vem,
da ne verujemo v resničnost takih
obljub, ampak vseeno se nam te
fantastične vsote naselijo v sree,
tako da smatramo končno doto
dveh in pol milijona frankov res
za pošteno in resnično ponudbo.

Mislil sem si torej, ta mlada de-
klica mora biti nezakonska hči
kakega parvenija in njegove lju-
bice, prijetne sobarice, in je ma-
homa podedovala premoženje za
svoju očetom ter istočasno izve-
dela o svojem visokem rojstvu ter
se je poslužila časopisnega sred-
stva samo zato, da ji ne bi bilo
treba moža, ki bi jo ljubil, odkri-
vati preteklosti svojega rojstva.

Moje domnevanje je bilo sicer
abotno, toda živl sem se vanje.
Mi, notari, ne bi namreč smeli
nikoli čitati romanov, gospod od-
vetnik, jaz pa sem jih prečital ne-
kaj.

Končno sem ji torej pisal kot
notar v imenu nekega klijenta in
čakal.

Pet dni za tem, popoldne ob treh
ko sem sedel v svoji pisarni in de-
lal, mi je naznačil predstojnik mo-
je pisarne:

— Gospodična Kantefriza.

— Prosim, naj vstopi.

Vstopila je dama, stara približ-
no trideset let, dokaj temnopolta,
in v zadregi.

— Prosim, sedite, gospodična!

Sedla je in začepetala:

— Jaz sem.

— Toda, ljuba moja gospodična
nimam še časti, da vi vas poznal.

— Dama, kateri ste pisali.

— Radi ženitve?

— Da.

— Tako, tako!

— Prišla sem sama, ker take

zadeve je najbolje rešiti osebno.

— Jaz se popolnoma strinjam

z vami. Vi bi se torej radi poro-
čili?

— Da.

— Imate družino?

— Ne... Mati... in moj oče...
sta umrla.

Zdrnil sem se: torej sem prav
ugibal. Mahoma sem začutil veli-
ko simpatijo do tega ubogega bit-
ja. Nič več je nisem izpraševal,
da je n bi spravljal v zadrego,
in sem rekel:

— Ali je resnica to, glede vaše-
ga premoženja?

Sedaj je odgovorila brez pomi-
sljanja:

— Da.

Pogledal sem jo pozorno, in re-
či vam moram, da mi je precej u-
gajala, dasi je bila nekoliko zre-
la, nekoliko zrelejša kakor sem si
predstavljal. Bila je lepa oseba,
močna oseba, tako bolj — žena.

In naenkrat mi je prišlo na misel,
da bi priredil malo komedijo, da
bi se vanjo zaljubil, nato pa, ko bi
se prepričal, da je z doto res tako,
kakor je oglašala, bi ji povedal,
da sem jaz sam tisti navidezni
klijent, katerega sem ji začel opi-
sovati kot častivrednega, nekoliko
bolehnega, otožnega moža.

Tedaj je postala živahna:

— O, ampak jaz ljubim samo
zdrave ljudi.

— Sicer pa, saj ga boste sami
videli, toda ne pred tremi ali štiri-
rimi dnevi, kajti on je odpotoval
sedaj v Anglijo.

— Škoda, to je neumno! — je
rekla.

— I nu, moj Bog, je in ni. Ali
se vam zelo mudi nazaj domov?

— Nikakor!

— No, torej ostanite tu. Posku-
sil bom med tem, da vam preženem
dolgočasje.

— Zelo ste ljubezni.

— Ali ste v hotelu izstopili?

Imenovala mi je prvi hotel me-
sta Rouen.

— Torej gospodična, ali boste
dovolili svojemu bodočemu notar-
ju, da vas povabi na večerjo?

Ona je nekaj časa nepotrpežlji-
vo in neodločno premišljevala, na-
to je rekla:

— Da, prav gotovo, z veseljem.

— Dobro; ob sedmih pridem po
vas.

— Lepo.

— Da, gospod notar!

— Torej nasvidenje drevi, milo-
stiva.

Spremlil sem jo do vrat.

Ob sedmih sem bil pri njej. Me-
ni na čast se je zelo lepo oblekla
ter me nadvse ljubezno sprejela.

Sel sem z njo v enega najbolj-
ših restavrantov ter naročil nar-
avnost lukulsko večerjo.

Uro pozneje sva postala že pri-
ateljica, in povedala mi je svojo
zgodbu. Bila je hči visoke dame,
katero je zapeljal neki plemenitaš
nakar so jo dali na kmeto v vzgo-
jo. Sedaj je bila bogata, imela je
mного denarja od svojega očeta
in matere, čije imena pa ne bo ni-
koli imenovala. Zato bi bilo ne-
potrebno in brezmiselnost, povpra-
ševati jo po tem, istotako jo prosti-
ti, ker tega ne pove za nobeno ce-
no. Ker mi ni bilo na imenu nič-
esar, sem jo povprašal po njenem
denarju. Ona mi je odgovorila kot
praktična ženska; vedela je vse:
o vseh vrednostnih papirjih, o vlo-
gah denarja, kakor tudi, kako se
obrestuje. Vselej njenega tozadev-
nega znanja sem dobil veliko za-
upanje vanjo, postal sem ljubezni-
dasi še vedno nekoliko hladen,
dal pa sem ji vseeno natančno ra-
zumeti, da mi ugaja.

Ona se je branila nekoliko, sa-
mo nekoliko. Ponudila sem ji šam-
panjca, tudi am krepko zalival,
vseled česar sem se nekoliko zme-
del. Čutil sem prav dobro, da bom
šel naprej, in postalo me je strah,
strah pred samim seboj, strah pred
njo, strah, da bi znala biti morda
tudi ona razburjena ter da bi kon-
čno podlegla. Da bi se pomiril,
sem pričel govoriti o njenem de-
narju, čeč, da je treba to stran za-
deve spraviti v natančen red, kaj-
ti moj klijent je trgovec.

Ona je odgovorila:

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Zivali in kužne bolezni.

Majvečji pospeševalci ljudskih epi-
demij so živali, zlasti podgane,
bolhe in komarji ter podobna
golazen. — Kdor enkrat prebo-
li mrazico, temu poslej navadno
prizanaša, če ne premeni klime.

Klima je manj nevarna po svojih
fizikalnih vplivih, kakor po epi-
demijah, ki se lahko razvijajo v
njenem področju. Kužne bolezni
prenašajo ljudje prav tako kakor
živali; zato je zelo važno, v kak-
šnih odnosih se nahajajo gotove
živali do človeka.

Nad vse važna je vloga, ki jo i-
grajo živali pri širjenju kuge. In-
timni odnosi med živaljo in člo-
vekom so tu zelo dalekosežnega
pomena. Kugo prenašajo v prvi
vrsti podgane, katere so okužili
drugi glodavci. Med temi pa raz-
saja kuga lahko na več načinov;
lahko jih mori trumoma, ali jim
pa prizanaša, tako, da ne povzro-
ča pogina na celi črti, temveč za-
deva samo poedince. Mnoge za-
gonetne epidemije imajo svoj izvor
baš v tem, da ne moremo izslediti
njih pravih vzrokov, ker so nam
nedostopni.

V mnogih krajih bivajo ljudje
kakor na vulkaničnih tleh; kuga
razsaja, toda se jih ne prime. —
Krije se po kanalih, smetiščih in
smeteh med podganami. Samo en
pihljaj vetra zadostuje, da se za-
nese tudi med ljudi. Kužni bacili
pa dosejajo v človeka na različ-
ne načine, največkrat potom bolh.
Podganska bolha vsesava napr-
mer obenem s krvjo tudi kužne
bace, ki živijo v krvi. Ko dospe
taka bolha na človeka in ga s svo-
jim rilčkom piči, prenese na ta na-
čin naj kužne klice, ki žive v prej
vsesani krvi. Tudi težke bolezni
severne Afrike kakor tudi otroške
bolezni prenašajo živali, bolhe,
komarji, uši in podobna golazen.

So kraji, v katerih je boj proti
malariji silno težak. Vlažno vreme
pospešuje razpoganje in množe-
nje malarčnih bacilov. Ljudje, ki
pridejo v take kraje, obole na mr-
zlici. Isto dožive tudi oni, ki stal-
no bivajo tam, ako zapuste svoje
stalno bivališče. To se da raztol-
mačiti s tem, da vlada malarija v
takih krajih kot otroška bolezen.

Kdor jo preboli v prvih letih, te-
mu poslej prizanaša, ali, kakor
rečeno, samo dotlej, dokler ostane
na mestu in ne izpremeni podneb-
ja. Ako spremeni klimo, se mu la-
hko zgodi, da se bolezen nenado-
ma pojavi. Podobne slučaje opa-
žamo tudi pri spalnih boleznih, ki
zahteva vsako leto nešteto žr-
tev. Kamor dospe človek, ki trpi
na spalni boleznih, povsod je solju-
dem opasen, ker tudi spalne epi-
demije prenašajo muhe.

Iz teh primerov je razvidno,
da so največji pospeševalci ljud-
skih epidemij živali. Zdravstveno
stanje ljudi, ki žive v tropičnih
krajih, je malone povsem odvisno
od njih. Trgovina najbolj pomaga
prenašati epidemije v daljne kra-
je; z njeno pomočjo dobivajo kuž-
ne bolezni tako obeležje, da popo-
lnoma izgube svoj lokalni pomen.

Ostro streljanje 40. pešpolka.

Dne 11., 12. in 13. oktobra je
strel 40. pešpolk "Triglaviški"

strelske vaje z ostrimi naboji na
prostor Desni breg Save, med
vasmi Ježica, Gameljne, Vižmar-
je, Kleče, Savlje in Ježica.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJO
ZDRAVJE V DRUŽINAH

Hude Bolečine

revmatične hitro odajšete.

če rabite

SEVERA'S
GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Istotako uporaben je za izvinjenje,

oteklino, za otrplost in otrplost

bolnih mišic ter udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV

Vprošajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.

CELESTINE, IOWA

Kako naj uživamo sadje.

Sadje je treba pred uživanjem
vedno oplakniti, ker so na njem
razne škodljive glivice. — Ni-
koli ne zaužijajte sadja na te-
šče. — Najlažje prebavljive so
breskve in marelice.

Vsako leto se v času, ko najbolj
poželimo po svežem sadju, poja-
vijo pri otrocih kakor tudi pri odr-
aslih razne nerednosti v prebavi,
ki imajo svoj vzrok v uživanju
sadja.

Sveže, popolnoma dozorelo sad-
je, zaužito v pravi meri, zdravemu
človeku ne more škoditi. Vpliva
pa ugodno, ker vsebuje sladkor in
sadne kisline, ki pospešujejo pre-
bavo. Naše telo dobiva po slad-
korju in po takozvanih vitaminih
ter po mineralnih solih, ki se na-
hajajo v sadju, dragocene redilne
snovi. Vseled uživanja svežega sad-
ja se snažijo zobje, ki jih sadne
kisline tudi desinficirajo.

Uživanje sadja pa ima tudi svo-
jo slabo stran. Predvsem ne smemo
uživati nagnitega sadja ali pa ne-
posredno po sadju piti vodo ali
druge pijače. Da bi se v času ve-
like vročine ne smelo uživati sad-
ja, je neutemeljena prazna vera.

Samo ob sebi pa je umevno, da se
mora sadje, preden ga zaužijemo,
dobro osušiti, ker se ga pogosto
drže kali različnih bolezni. Tako
se naprimer, ako ne operemo sad-
ja, lahko prenesejo na človeka
jajčeca gliste. Ako ugriznemo ja-
belko, na katero je veter zanesel
par majhnih jajčec gliste, je infek-
cija gotova. Zlasti na deželi, kjer
higijenske razmere niso vedno
najboljše, je treba sadje vedno
dobro oprati, preden ga zaužijemo.

Prebavljivost posameznih vrst
sadja je različna. Najlažje preba-
vljive so breskve in marelice, isto-
tako popolnoma dozorele slive:
hruške in češnje pa se težje preba-
vijo. Jabolka se prebavijo v treh,
štirih urah. Ljudje, ki imajo slab
želodec ali bolna prebavila, naj
uživajo pečkato sadje, torej mali-
ne, ribizelj, kosmače, jagode in ro-
bide le s previdnostjo, ali pa ga
naj sploh opuste, ker drobni peški

dražijo čreva in vsled tega lahko
povzročijo bolezen.

Nadalje se naj sadje ne uživa
na tešče in nikdar ne v večji
množini. So ljudje, ki se po uživa-
nju sadja ne počutijo dobro. V
takih slučajih se mora seveda už-
vanje sadja opustiti ter uživati le
kuhano ali pa s sladkorjem posla-
jeno sadje.

Se Počiti Prenovljeno.

Omotica je zginita in sedaj lahko hodi
brez palice.

Mrs. J. W. Peterson, Republic, Wis.,
piše kot sledi: "Odkar rabim Nuga-Tone
ve čutim kot nova žena. Je vse to, kar
trdit in da daje novo življenje starim
ljudem. Čutim, da ne morem biti brez
nje. Sem 69 let stara in bila sem izmu-
čena, da nisem mogla okoli, sedaj pa zopet
opravljam delo okoli kokaš in ne rabim
palice, ker več ne padam vsled omotice."

Stari ljudje, izmučeni vsled skrti, naj
poskusijo Nuga-Tone. Čudili se bodo
tako hitro deluje. Ista poveča njih moč
in krepkost, olajši njih živce, kri in te-
lo, daje čudovito krepčilen spanec, sti-
nuhna jetra in na prijeten način regu-
lira želodec in črevesje. Izdelovalci Nuga-
Tone vedo tako dobro kaj bo na vas sta-
nila, da prišljijo vse lekarnarje, da isto
lamčijo in vam povrnejo denar, če niste
zadovoljni. Priporočena, jamčena in na
prodaj v vseh lekarnah, ali pa pošljite
\$1.00 naravnost na National Laboratory,
1046 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.—Adv.

IŠČEJO SE ŠIVALKE.

ki znajo šivati kraje ter so izve-
bane na Box in malih strojih. Do-
ber zaslužek, stalno delo. Mikado
Straw Hat Works, Inc., 112—114
Wooster St., New York City.

POZOR, SLOVENKE!

Lepa prilika se ponuja Slovenki
v starosti od 35 do 45 let, katero
veseli ženitev. Tajnost zjamčena.
Tudi vdova z enim otrokom ni iz-
ključena. Pisma naslovite na:
John Pikush, 9717 McCuen St.,
New Duluth, Minn.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj
ponuja; kdor kaj kupuje;
kdor kaj prodaja; prav
vsakdo priznava, da imajo
čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

MI POZNAMO

potrebe svojega naroda ter mu vsled tega zamoremo
najugodnejše in najsolidnejše ustreči.

ZA TOČNO IN REDNO IZVRŠEVANJE DE-
NARNIH NAKAZIL,

ZA UGODNO IN BREZSKRBNNO POTOVANJE
V STARO DOMOVINO,

ZA DOPREMO OSEB IZ STARE DOMOVINE,

kakor tudi za vsa druga brezplačna navodila glede
gornjih zadev, se zamorete s popolnim zaupanjem
obrniti na znano

